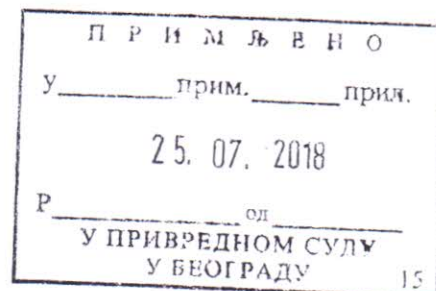

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
11. Пж 1404/2017
19.07.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Данијеле Дукић у својству председника већа, судије др Весне Дабетић-Трогрлић и судије Милице Милановић-Траиловић у својству чланова већа, у правној ствари тужиоца-противтуженог НОНТЕ Д.О.О. из Београда, ул. 10. Авијатичара бр. 13, кога заступа Зоран Танасковић, адвокат из Београда, ул. Кнеза Симе Марковића бр. 9, против туженог-противтужиоца ИВС-98 Д.О.О. из Београда, Панчевачки пут бр. 88г, кога заступа Слободан Гавриловић, адвокат из Београда, ул. Бирчанинова бр. 8/III, ради дуга по тужби и ради утврђења по противтужби, вредност предмета спора по тужби 1.132.444,00 динара, вредност предмета спора по противтужби 10.000,00 динара, одлучујући о жалби Туженог-противтужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду 19. П-1471/2015 од 09.12.2016. године, у седници већа одржаној дана 19.07.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

I – ОДБИЈА СЕ жалба Тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Привредног суда у Београду 19. П-1471/2015 од 09.12.2016. године у ставу другом изреке у делу у којем је обавезан Тужени-противтужилац да Тужиоцу-противтуженом плати износ од 858.844,00 динара и у ставу четвртом изреке.

II – ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Београду 19. П-1471/2015 од 09.12.2016. године у ставу другом изреке у делу у којем је обавезан Тужени-противтужилац да Тужиоцу-противтуженом плати износ од 273.600,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.01.2014. године и **ПРЕСУЂУЈЕ:**

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев да Тужени-противтужилац плати Тужиоцу-противтуженом износ од 273.600,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.01.2014. године.

III – УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Београду 19. П-1471/2015 од 09.12.2016. године у ставу другом изреке у делу у којем је обавезан Тужени-противтужилац да Тужиоцу-противтуженом плати законску затезну камату на износ од 115.600,00 почев од 01.02.2014. године до исплате, на износ од 104.094,00 динара почев од 10.06.2014. године до исплате, на износ од 104.211,00 динара почев од 05.08.2014. године до исплате, на износ од 105.170,00 динара почев од 06.08.2014. године до исплате, на износ од 106.950,00 динара почев од 11.09.2014. године до исплате, на износ од 107.094,00 динара почев од 06.10.2014. године до исплате, на износ од

107.360,00 динара почев од 06.11.2014. године до исплате и на износ од 108.365,00 динара почев од 30.12.2014. године до исплате и у ставу петом изреке и предмет се враћа Првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 19. П-1471/2015 од 09.12.2016. године у ставу првом изреке укинута је у обавезујућем делу решење о извршењу на основу веродостојне исправе Привредног суда у Београду 5. Ив-834/2015 од 10.02.2015. године; у ставу другом изреке обавезан је Тужени-противтужилац да на име дуга плати Тужиоцу-противтуженом износ од 1.132.444,00 динара са законском затезном каматом и то на износ од 273.600,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.01.2014. године до исплате, на износ од 115.600,00 почев од 01.02.2014. године до исплате, на износ од 104.094,00 динара почев од 10.06.2014. године до исплате, на износ од 104.211,00 динара почев од 05.08.2014. године до исплате, на износ од 105.170,00 динара почев од 06.08.2014. године до исплате, на износ од 106.950,00 динара почев од 11.09.2014. године до исплате, на износ од 107.094,00 динара почев од 06.10.2014. године до исплате, на износ од 107.360,00 динара почев од 06.11.2014. године до исплате и на износ од 108.365,00 динара почев од 30.12.2014. године до исплате; у ставу трећем изреке одбијен је тужбени захтев у делу за исплату законске затезне камате и то на износ од 105.170,00 динара почев од 05.08.2014. године до 06.08.2014. године и на износ од 107.094,00 динара почев од 04.10.2014. године до 06.10.2014. године; у ставу четвртом изреке одбијен је прејудицијелни противтужбени захтев да се утврди да Тужилац-противтужени није носилац имовинских ауторских права на софтверском пакету „Царински кодекс“ (Хонте црта) и да се утврди да је ништав уговор о лиценци наведеног софтверског пакета закључен између Тужиоца-противтуженог и Туженог-противтужиоца дана 16.01.2014. године; у ставу петом изреке обавезан је Тужени-противтужилац да Тужиоцу-противтуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 304.343,00 динара.

Благовременом жалбом Тужени-противтужилац побија првостепену пресуду не наводећи у којем делу је побија, па Привредни апелациони суд сходно правилу из члана 386. став 1. Закона о парничном поступку закључује да је побија у делу у којем није успео у парници тј. у ставу другом, четвртом и петом изреке и то због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 393. Закона о парничном поступку, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права и предлаже да Привредни апелациони суд преиначи првостепену пресуду у побијаном делу и усвоји у целини противтужбени захтев, а одбије тужбени захтев или да укине првостепену пресуду у побијаном делу и предмет врати Првостепеном суду на поновно суђење.

Одговору на жалбу није поднет.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011, 49/2013, 74/2013 и 55/2014), Привредни апелациони суд налази да је жалба Туженог-противтужиоца делимично неоснована, а делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности сходно правилу из члана 386. став 1. Закона о парничном поступку, па како се Тужени-противтужилац позива само на прекорачење тужбеног захтева у делу за досуђену законску затезну камату, то Привредни апелациони суд налази да је пресуда разумљива и да садржи јасне разлоге о

битним чињеницама у складу са стањем процесне грађе, на основу којих разлога се правилност пресуде може испитати.

Жалбене наводе Туженог-противтужиоца којима побија оцену доказа Првостепеног суда, Привредни апелациони суд није узео у разматрање, будући да Тужени-противтужилац на тај начин побија чињенично стање које је Првостепени суд утврдио, а јер се у смислу члана 468. у вези члана 487. Закона о парничном поступку, у конкретном случају ради о спору мале вредности, па побијање чињеничног стања од стране Тужиоца у жалби није дозвољено на основу члана 479. Закона о царничном поступку.

Према чињеничном стању које је Првостепени суд до закључења главне расправе утврдио, парничне странке су биле у уговорном односу поводом уговора на одређено време од годину дана (члан 5. став 1. уговора) који је ступио на снагу 01.02.2014. године (члан 7. уговора). Тужилац-противтужени се уговором обавезао да Туженом-противтужиоцу уступи право коришћења софтверског пакета „Царински кодекс“ (члан 1. став 1. уговора), као и да одржава софтверски пакет „Царински кодекс“, да врши измене података у складу са Царинском тарифом РС, прописима, службеним мишљењима надлежних органа, Тарифним имеником роба, да одржава апликативни и системски софтвер за потребе тестирања и дистрибуције Царинског кодекса, да одржава део издања Царинске тарифе у обиму и формату који је објављен 2013. године и односи се на главе 1-97, да поставља одговарајуће промене и измене законских прописа и података на web sajt, да уклања уочене функционалне недостатке постављањем на web sajt одговарајућих измена модула података, да за софтвер ажурира прописе из области девизног пословања, спољнотрговинског промета, царинске тарифе и повезаних прописа укључујући службена мишљења министарстава о ПДВ-у и царинама, граничних контрола квалитета, санитарних и фитосанитарних контрола, контрола техничких стандарда, међународних споразума о трговини које је закључила Србија са другим државама (члан 1. став 2., 3. и 4. уговора), с тим да услуге обави самостално или уз консултацију са Туженим-противтужиоцем (члан 2. уговора). Тужени-противтужилац се уговором обавезао да Тужиоцу-противтуженом плаћа накнаду у месечном износу од 900,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије и то у року до 5-ог у месецу за текући месец по испостављеној фактури Тужиоца-противтуженог, а задржао је право на неограничену дистрибуцију „Царинског кодекса“ за време трајања уговора (члан 3. уговора).

Правилно је Првостепени суд закључио да су парничне странке биле у уговорном односу поводом уговора о лиценци и поводом уговора о делу, а јер се о правној природи уговора закључује према садржини уговорних обавеза.

Будући да се Тужилац-противтужени уговором обавезао да Туженом-противтужиоцу уступи право коришћења софтверског пакета „Царински кодекс“, то на правни однос парничних странака ваља применити правило из члана 686. Закона о облигационим односима, према којем се уговором о лиценци давалац лиценце обавезује да стицаоцу лиценце уступи у целини или делимично, право искоришћавања проналаска, техничког знања, и искуства жига, узорка или модела, а стицалац лиценце се обавезује да му за то плати накнаду.

Како се Тужилац-противтужени уговором обавезао да Туженом-противтужиоцу одржава софтверски пакет „Царински кодекс“, то на однос парничних странака ваља применити правило из члана 600. Закона о облигационим односима, по којем се посленик обавезује да обави одређени посао, а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду.

Као одговор на тужбу којом је тражена исплата јединствене накнаде за уступање права коришћења софтверског пакета „Царински кодекс“ и одржавање тог

истог пакета, Тужени-противтужилац је поднео противтужбу дана 02.04.2015. године којом је тражио да му Тужилац-противтужени накнади штету због неовлашћеног коришћења предмета интелектуалне својине под називом „Царински кодекс“ у износу од 3.500.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана подношења противтужбе, да би затим у поднеску од 19.11.2015. године тражио да се утврди да Тужилац-противтужени није носилац имовинских ауторских права на софтверском пакету „Царински кодекс“ („Хонте црта“) и да се утврди да је ништав уговор о лиценци наведеног софтверског пакета који су дана 16.01.2014. године закључили Тужилац-противтужени и Тужени-противтужилац.

Произлази да је Тужени-противтужилац своју тезу да је носилац имовинскоправних овлашћења из садржине ауторског права на „Царинском кодексу“ заменио тезом да Тужилац-противтужени није носилац имовинскоправних овлашћења из садржине ауторског права на софтверском пакету „Царински кодекс“ због чега је уговор о лиценци ништав, будући да је аутор софтверског пакета „Царински кодекс“ пок. Зоран Стефанов. Будући да је Тужени-противтужилац у противтужби од 19.11.2015. године променио правни основ тужбеног захтева, то се сматра да тужбу није преиначио у смислу правила из члана 200. став 3. Закона о парничном поступку.

Правилно је Првостепени суд закључио да теза Туженог-противтужиоца о ништавости уговора о лиценци и теза да Тужилац-противтужени није носилац ауторских имовинских права на софтверском пакету „Царински кодекс“, није прихватљива.

Наиме, Првостепени суд је из казивања заступника Тужиоца-противтуженог утврдио да је рачунарски програм „Хонте црта“ настао деведесетих година 19. века и да је његов аутор пок. Зоран Стефанов који је био оснивач и директор Тужиоца-противтуженог, али да се рачунарски програм „Хонте црта“ током времена мењао и допуњавао тј. иновирао што га чини различитим у односу на време кад је настао као ауторско дело пок. Стефанов Зорана. Правилно је Првостепени суд закључио да како је пок. Зоран Стефанов рачунарски програм „Хонте црта“ као ауторско дело створио током трајања радног односа код Тужиоца-противтуженог као послодавца, извршавајући своје радне обавезе, да је у сваком случају с обзиром да се ради о рачунарском програму, носилац искључивих имовинских права на том ауторском делу Тужилац-противтужени као послодавац, а сходно правилу нормираном у члану 92. став 4. Закона о ауторском и сродним правима („Службени лист СРЈ“ бр. 24/98) који је био на снази у време настанка ауторског дела – рачунарског програма „Хонте црта“.

Произлази да је Тужилац-противтужени као носилац искључивих имовинских овлашћења из садржине ауторског права на рачунарском програму „Хонте црта“ имао право да трећем лицу у конкретном случају Туженом-противтужиоцу уступи право коришћења рачунарског програма „Хонте црта“.

Међутим, у конкретном случају се уопште не ради о уступању права коришћења рачунарског програма „Хонте црта“, већ се ради о уступању права коришћења базе података „Царински кодекс“ која је произведена коришћењем рачунарског програма „Хонте црта“.

Теза Туженог-противтужиоца да му је уступљено право коришћења на рачунарском програму „Carinski KODEX“, а да је он издавач књиге „ЦАРИНСКИ КОДЕКС“ и то књиге 1 „ЈУГОСЛОВЕНСКА ЦАРИНСКА ТАРИФА“, књиге 2 ЦАРИНСКИ ТАРИФНИ ИМЕНИК РОБЕ и књиге 3 ЦАРИНСКИ СПОЉНОТРГОВИНСКИ ДЕВИЗНИ И ОСТАЛИ ПРОПИСИ, групе аутора, о чему је доставио мишљења Министарства за науку и технологију Републике Србије од 18.09.1996. године и од 10.05.2002. године да су књиге од посебног интереса за науку, потпуно је неприхватљива.

Наиме, књига и рачунарски програм су потпуно различита ауторска дела у погледу облика у којем су изражена сходно правилу из члана 2. тачка 1. Закона о ауторском и сродним правима, а база података не ужива ауторскоправну заштиту јер јој недостаје оригиналност.

У конкретном случају, Тужилац-противтужени је користећи свој рачунарски програм „Хонте црта“ на којем има имовинскоправна овлашћења из садржине ауторског права, произвео базу података као збирку уређених и систематизованих података који су доступни електронским путем, па та база података под називом „Carinski KODEX“ садржи податке о Царинској тарифи, Царинском тарифном именику робе и Царинским спољнотрговинским девизним и осталим прописима, што нипошто није штампана књига чији је издавач Тужени-противтужилац, нити се тиме повређују имовинска права Туженог-противтужиоца као издавача на ауторском делу – књизи „Царински кодекс“, јер је Тужилац-противтужени произвео електронску базу података којом су обухваћени и инструменти неопходни за њено функционисање, као што су речник, индекс или систем за добијање или приказивање информација, али појам базе података под називом „Carinski KODEX“ нипошто не обухвата рачунарски програм „Хонте црта“ који је само коришћен за њено стварање и рад.

Правилно је Првостепени суд закључио да како је Тужилац-противтужени носилац имовинскоправних овлашћења из садржине ауторског права на рачунарском програму „Хонте црта“ уз помоћ којег је произвео базу података „Carinski KODEX“, то он на тој бази података има сродно право произвођача базе података „Carinski KODEX“ као предмету заштите, сходно правилу нормираном у члану 137. Закона о ауторском и сродним правима. Следи да нема основаног разлога за апсолутну ништавост уговора о лиценци, а јер уговор о лиценци који су парничне странке закључиле испуњава све услове за пуноважност, а с обзиром да је Тужилац-противтужени као лице које има право произвођача базе података, имао право да Туженом-противтужиоцу уговором о лиценци уступи право коришћења базе података „Carinski KODEX“.

На Туженом-противтужиоцу је био терет доказивања да нису испуњени услови за пуноважност уговора о лиценци због чега би се могло сматрати да се ради о апсолутно ништавом уговору. Напротив, у току парнице до закључења главне расправе није доведена у питање способност уговорних страна тј. уговарача, постојање праве воље уговарача која је озбиљна и слободна и изражена у прописаној писаној форми која важи за уговор о лиценци, нити је доведено у питање постојање састојака уговора о лиценци: битних, природних и случајних или самовољних.

На утврђено чињенично стање, правилно је Првостепени суд применио меродавно материјално право, одредбе члана 92. став 4. Закона о ауторском и сродним правима и члана 103. у вези члана 686. Закона о облигационим односима, кад је одбио противтужбени захтев да се утврди да Тужилац-противтужени није носилац имовинских права на софтверском пакету „Carinski KODEX“ („Хонте црта“) и да се утврди да је ништав уговор о лиценци наведеног софтверског пакета који су дана 16.01.2014. године закључили Тужилац-противтужени и Тужени-противтужилац. За своју одлуку Првостепени суд је дао разлоге које прихвата и Привредни апелациони суд.

Из наведених разлога, Привредни апелациони суд је на основу члана 390. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Будући да се Тужилац-противтужени цитираним уговором обавезао да за потребе Туженог-противтужиоца изврши интелектуални рад који се састоји у одржавању базе података „Carinski KODEX“, то је он као посленик био дужан да рад

изврши како је уговорено и по правилима посла сходно правилу из члана 607. став 1. Закона о облигационим односима.

Тужилац-противтужени је Туженом противтужиоцу испоставио 12 рачуна и то:

Рачуном бр. 4 од 31.01.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао припрему података за прелом за штампу књиге Царинска тарифа 2014. у износу од 120.000,00 динара и прелом књиге Царинска тарифа 2014. у износу од 100.000,00 динара тј. укупан износ од 220.000,00 динара. По овом рачуну Тужени је дана 21.03.2014. године извршио плаћање износа од 104.400,00 динара, што се са сигурношћу утврђује из садржине извода о стању средстава на рачуну Туженог-противтужиоца који се води код банке Societe generale Srbija.

Рачуном бр. 5 од 05.02.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за фебруар 2014. године у износу од 104.380,00 динара. По овом рачуну Тужени је дана 07.02.2014. године извршио плаћање износа од 104.380,00 динара, што се са сигурношћу утврђује из садржине извода о стању средстава на рачуну Туженог-противтужиоца који се води код банке Societe generale Srbija.

Рачуном бр. 9 од 25.04.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за март 2014. године у износу од 104.094,00 динара. По овом рачуну Тужени је дана 10.06.2014. године извршио плаћање износа од 50.000,00 динара, а дана 24.06.2014. године извршио је плаћање износа од 54.094,00 динара, што се са сигурношћу утврђује из садржине извода о стању средстава на рачуну Туженог-противтужиоца који се води код банке Societe generale Srbija.

Рачуном бр. 10 од 25.04.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за април 2014. године у износу од 104.094,00 динара. По овом рачуну Тужени је дана 08.08.2014. године извршио плаћање износа од 54.094,00 динара, а дана 05.09.2014. године извршио је плаћање износа од 50.000,00 динара, што се са сигурношћу утврђује из садржине извода о стању средстава на рачуну Туженог-противтужиоца који се води код банке Societe generale Srbija.

Рачуном бр. 11 од 25.04.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за мај 2014. године у износу од 104.094,00 динара. По овом рачуну Тужени је дана 03.11.2014. године извршио плаћање износа од 104.094,00 динара, што се са сигурношћу утврђује из садржине извода о стању средстава на рачуну Туженог-противтужиоца који се води код банке Societe generale Srbija.

Рачуном бр. 12 од 09.06.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за јун 2014. године у износу од 104.094,00 динара. Тужени није извршио плаћање по овом рачуну.

Рачуном бр. 15 од 04.08.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за јул 2014. године у износу од 104.211,00 динара. Тужени није извршио плаћање по овом рачуну.

Рачуном бр. 16 од 04.08.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за август 2014. године у износу од 105.170,00 динара. Тужени није извршио плаћање по овом рачуну.

Рачуном бр. 17 од 10.09.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за септембар 2014. године у износу од 106.950,00 динара. Тужени није извршио плаћање по овом рачуну.

Рачуном бр. 18 од 03.09.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за октобар 2014. године у износу од 107.094,00 динара. Тужени није извршио плаћање по овом рачуну.

Рачуном бр. 23 од 05.11.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за новембар 2014. године у износу од 107.360,00 динара. Тужени није извршио плаћање по овом рачуну.

Рачуном бр. 31 од 29.12.2014. године Тужилац-противтужени је фактурисао месечну накнаду за одржавање базе података „Carinski KODEX“ за децембар 2014. године у износу од 108.365,00 динара. Тужени није извршио плаћање по овом рачуну.

Из садржине преписке у електронској форми коју је сам Тужени-противтужилац уз свој поднесак од 02.04.2015. године, поднео Првостепеном суду, а која се преписка односи на 2013. и 2014. годину, као и из казивања заступника парничних странака и то Танасковић Владимира саслушаног на рочишту одржаном дана 15.10.2015. године и Стојадиновић Александра саслушаног на рочишту за главну расправу одржаном дана 18.12.2015. године, Првостепени суд је правилно закључио да нема доказа да је Тужени-противтужилац уопште обавештавао Тужиоца-противтуженог о нађеним недостацима на извршеном раду, нити има доказа о каквим се недостацима ради на извршеном раду.

Неосновано се у жалби Туженог-противтужиоца указује да извршени рад на одржавању базе података „Carinski KODEX“ има материјалне недостатке. Привредни апелациони суд налази да је неспорно Тужени-противтужилац примио извршени рад, па је Првостепени суд правилно закључио да у одсуству доказа да је Тужени-противтужилац сходно правилу нормираном у члану 614. став 1. Закона о облигационим односима, приликом прегледа извршеног рада, без одлагања обавестио Тужиоца-противтуженог о нађеним недостацима, правилно закључио да Тужени-противтужилац после прегледа и примања извршеног рада више не одговара за недостатке који се могу опазити обичним прегледом сходно правилу из члана 614. став 3. Закона о облигационим односима. У одсуству доказа да је Тужилац-противтужени знао за недостатке у извршеном раду и да их није показао Туженом-противтужиоцу, као и у одсуству доказа да се радило о скривеним недостацима и да је Тужени-противтужилац у року од месец дана од дана откривања скривених недостатака о истима обавестио Тужиоца-противтуженог, правилно је Првостепени суд закључио да одсуство обавештења о недостацима из члана 614. став 3. и члана 615. став 1. Закона о облигационим односима, за Туженог-противтужиоца као наручиоца из уговора о делу, има значење губитка права из члана 618. Закона о облигационим односима.

Према правилима из члана 618. став 1. и 2. Закона о облигационим односима, само наручилац који је уредно обавестио посленика да извршени рад има неки недостатак, може од њега захтевати да недостатак уклони у примереном року, као и накнаду штете коју због недостатка трпи. У случају да уклањање недостатка за посленика ствара претеране трошкове, посленик може одбити захтев наручиоца за уклањање недостатака, али у том случају наручилац има право на снижење накнаде или право на раскид уговора и накнаду штете сходно правилу из члана 618. став 3. Закона о облигационим односима.

Правилно је Првостепени суд закључио да је сходно правилу из члана 228. Закона о парничном поступку, на Туженом-противтужиоцу био терет доказивања да је благовремено и уредно обавестио Тужиоца-противтуженог о недостацима извршеног рада који је иначе примио јер је уредно употребљавао и неограничено дистрибуирао базу података „Carinski KODEX“ за време трајања уговора како је то као наручилац са Тужиоцем-противтуженим као послеником и уговорио, па је применом правила о терету доказивања из члана 231. Закона о парничном поступку, нашао да је основана

теза Тужиоца-противтуженог да Тужени-противтужилац не може остварити права из члана 618. Закона о облигационим односима на снижење цене, јер недостатака на извршеном раду који је Тужени-противтужилац примио, није било.

Привредни апелациони суд налази да није било места извођењу доказа вештачењем које је поверено судском вештаку економске струке, а јер се у конкретном случају имао извршити прост обрачун математичком операцијом сабирања која је позната и ученицима разредне наставе, па је Првостепени суд био у обавези да сам обрачуна потраживање Тужиоца-противтуженог, имајући у виду исправе које чине процесну грађу у овој правној ствари. Невероватно је да судски вештак није приметио, а то је пропустио и Првостепени суд да уочи, да је збир свих утужених рачуна 1.189.921,00 динара, а нипошто није износ од 1.244.444,00 динара колико је иницијалном тужбом тражено, а то само ако се узме да нити један рачун обухваћен износом од 1.189.921,00 динара није плаћен. Међутим, како су плаћања по неким од утужених рачуна вршена са тачно означеним рачуном по којем се плаћање врши, то нипошто не може бити тачан обрачун судског вештака који је Првостепени суд прихватио и досудио износ од 1.132.444,00 динара. Како је налаз судског вештака потпуно нејасан, нарочито зато што је дат у две варијанте са подваријантама, по којима је судски вештак потпуно неоправдано вршио некаква урачунавања и пресеке, а да при том није имао у виду утужене рачуне који су предмет спора у овој правној ствари, као и изводе о стању и променама средстава на рачуну Туженог-противтужиоца из којих се са сигурношћу може утврдити који од утужених рачуна је плаћен, Привредни апелациони суд налази да налаз и мишљење судског вештака Мијаковић Јована од 08.02.2016. године не може бити доказно средство на основу којег се може донети правилна и законита судска одлука.

Тужени-противтужилац је по рачуну бр. 4 делимично извршио плаћање и остао дужан за износ од 115.600,00 динара, а по рачунима бр. 12, 15, 16, 17, 18, 23 и 31 није извршио плаћање, па је остао дужан Тужиоцу-противтуженом за износ од 858.844,00 динара ($115.600,00 + 104.094,00 + 104.211,00 + 105.170,00 + 106.950,00 + 107.094,00 + 107.360,00 + 108.365,00 = 858.844,00$). Правилно је Првостепени суд закључио да Тужени-противтужилац није доказао ништавост уговора о лиценци, нити постојање материјалних недостатака на извршеном раду, нити је доказао да је утужени износ платио Тужиоцу-противтуженом, а извршени рад је примио.

Правилно је Првостепени суд на утврђено чињенично стање применио меродавно материјално право, одредбе члана 454. став 1. и члана 600. Закона о облигационим односима, кад је усвојио тужбени захтев да Тужени-противтужилац плати Тужиоцу-противтуженом износ од 858.844,00 динара. За своју одлуку Првостепени суд је дао разлоге које прихвата и Привредни апелациони суд.

Из наведених разлога, Привредни апелациони суд је на основу члана 390. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Имајући у виду да је Првостепени суд из чињеница које је утврдио извео погрешан закључак о постојању других чињеница на којима је засновао своју одлуку, па како је због тога погрешно применио материјално право, Привредни апелациони суд налази да су се стекли услови да се преиначи првостепена пресуда у побијаном ставу другом изреке у којем је Тужиоцу-противтуженом досуђен износ од 273.600,00 динара ($1.132.444,00 - 858.844,00 = 273.600,00$).

Тужилац-противтужени није доказао, а био је дужан сходно правилу из члана 228. Закона о парничном поступку, да докаже да има својство повериоца у односу према Туженом-противтужиоцу за износ од 273.600,00 динара, па је његов тужбени захтев у том делу морао бити одбијен у смислу правила нормираног у члану 262. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, Привредни апелациони суд је на основу члана 394. тачка 3. и 4. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу другом изреке.

Основани су жалбени наводи Туженог-противтужиоца да је Првостепени суд прекорачио тужбени захтев, јер је у погледу законске затезне камату одлучио о нечем другом, а не о ономе што је тужбом тражено Наиме, Тужилац-противтужени је у поднеску од 21.03.2016. године, уређујући тужбу у погледу постављеног тужбеног захтева, тражио да му се досуди законска затезна камата тако што је определио почетак, али не и крај периода за који тражи исплату законске затезне камате, па произлази да је Првостепени суд одлучио о другоме, а не о ономе што је тужбом тражено. Следи да су се стекли услови да се у том делу укине првостепена пресуда и предмет врати на поновно суђење.

Првостепени суд ће проверити кад је доспело потраживање Тужиоца-противтуженом по сваком утуженом рачуну који Тужени-противтужилац није платио, а ради се о досуђеном потраживању на име главног дуга у износу од 858.844,00 динара. При том ће Првостепени суд имати у виду да је Тужени-противтужилац више пута у току парнице истакао чињеничну тврдњу да рачуне за јун, јул, август, септембар, октобар и децембар 2014. године којима је фактурисана месечна накнада за уступање коришћења и одржавање базе података „Carinski KODEX“, није примио пре утужења, као и да је Тужени-противтужилац рачуне за март, април и мај 2014. године платио, као и да је рачун бр. 4 делимично платио, што значи да је те рачуне сасвим сигурно и примио. Првостепени суд не даје јасне разлоге зашто сматра да се из казивања сведока Илијазовић Милијана саслушаног на рочишту за главну расправу одржаном дана 09.12.2016. године, са сигурношћу може утврдити да је сведок рачуне за јун, јул, август, септембар, октобар и децембар 2014. године, које је наводно примио од заступника Тужиоца-противтуженом, предао заступнику Туженог-противтужиоца.

Првостепени суд ће имати у виду да поверилац има право на законску затезну камату за период доцње дужника у испуњењу новчане обавезе сходно правилу из члана 277. став 1. Закона о облигационим односима и разјасниће кад је Тужени-противтужилац по рачунима за јун, јул, август, септембар, октобар и децембар 2014. године дошао у доцњу, имајући у виду да је рок за плаћање накнаде одређен уговором до 5-ог у месецу за текући месец, а на основу рачуна Тужиоца-противтуженог и имајући у виду да ли је и кад Тужени-противтужилац примио наведене рачуне које је остао дужан да плати, па ће применом правила из члана 324. Закона о облигационим односима на поуздан начин утврдити кад је Тужени-противтужилац дошао у доцњу са испуњењем новчане обавезе.

У поновном поступку Првостепени суд ће отклонити недостатке на које је указано и донети нову закониту и правилну одлуку о делу тужбеног захтева за исплату законске затезне камате, засновану на јасним разлозима о чињеницама релевантним за правилну примену меродавног материјалног права, као и одлуку о трошковима парничног поступка.

Из наведених разлога, Првостепени суд је на основу члана 393. став 2. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу трећем изреке пресуде.

ВДТ/БС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА
Данијела Дукић, с.р.

Тачност отправка оверава:

